

Ældreådene skal være lovfæstede – ikke frivillige

Regeringen har fremlagt sine 105 forslag til en offentlig sektor med mindre bureaukrati med den positive titel "Mere tid til velfærd". DANSKE ÆLDRE RÅD tilslutter sig intentionerne med regeringens plan og

har gentagne gange fremhævet, at ældresektorens medarbejdere kan sættes fri fra registreringer og unødigt kontrol og dermed få tid til deres kerneopgave – borgerne. Efter en nærlæsning af de otte forslag på ældreområdet er jeg ikke imponeret. Selv med min bedste vilje kan jeg ikke se, at forslagene flytter megen tid fra administration til mennesker. Derimod foreslås det, at vi ældre borgere (og vælgere) fratages demokratiske rettigheder. Den unikke danske model med lovfæstede, folkevalgte ældreåd, der sikrer dialogen med politikerne, ønskes ophævet til fordel for en ret for kommunalbestyrelsen til at vælge, om kommunen skal have et ældreåd. Klageråd foreslås nedlagt, og bruger- og pårørenderåd gøres frivillige for kommunerne.

Regeringens forslag har skabt travlhed i ældreådene og hos DANSKE ÆLDRE RÅD. Midt i valgtravlhed har ældreåd i hele landet drøftet konsekvenserne af planens forslag og sendt mange refleksioner, der er indgået i bestyrelsens drøftelser. Tak for dem.

Bestyrelsens holdning er, at de fremlagte forslag harmonerer dårligt med regeringens udmeldinger om, at beslutninger skal tages så tæt på borgerne som muligt. Det har vi givet udtryk for på et møde med indenrigs- og socialminister Karen Ellemann, samt på møder med partiernes socialpolitiske ordførere. Udover at lægge afstand til de konkrete forslag, har vi tilbudt at give lovgrundlaget for ældreåd et eftersyn. Lovgrundlaget er 12 år gammelt, og de igangværende valg viser, at der kan være behov for en justering blandt andet af valgprocedurer. Det er aftalt, at ministeriet og sekretariatet holder kontakt med hinanden. Ældreorganisationerne støtter op om valgene og op

omkring en fastholdelse af et lovgrundlag, der sikrer borgerne et ældreåd i hver kommune. Det er godt. I en tid med stram økonomi er der behov for kvalificerede input fra alle – ældreåd og ældreorganisationer. Der er nok af opgaver og udfordringer i kommunerne – alene blandt denne uges nyheder kan læses:

- Nøgletal fra Indenrigs- og Socialministeriet viser, at priserne på udbragt mad på landsplan siden år 2000 er steget med knap 43 %, hvilket er dobbelt så meget, som forbrugerindekset er steget i samme periode. Her kræves handling for, at alle pensionister har råd til nok mad og lødigt mad.
- En rundspørge viser, at hjemmehjælpen skæres ned. På landsplan er antallet af ældre, der udelukkende fik praktisk hjælp fra 2004 til 2007, faldet med 12.000 personer – i alt 15 %. Før kommunalreformen skar flere kommuner på hjælpen, og nu skæres dels på adgangskrav dels på den tildelte tid. Flere forudsiger, at det er en tendens, der vil fortsætte. Her må vi alle tænke nyt.
- En kommune har besluttet ansættelsesstop af hjemmehjælpere – med risiko for at kvalitetsstandarder ikke kan overholdes. Det er ikke rimeligt overfor borgerne.

DANSKE ÆLDRE RÅD satte fokus på andre områder af ældrelivet på konferencen "Alder ingen hindring – kan kommunal service, sundhedsydelser og frivillig indsats gå op i en højere enhed?" d. 27. oktober i Vingstedcenteret. 230 medlemmer af ældreåd og ældreorganisationer, samt enkelte politikere og embedsmænd deltog i konferencen og debatterede emner spændende fra behovet for omsorgstandpleje, erfaringer med embedslægernes tilsyn på plejehjem til den udfordring kommunerne står overfor i forhold til ældre indvandre-re.

Der er nok – for alle – at tage fat på.

*Kirsten Feld
formand*

Ældreådernes indflydelse, synlighed og samarbejdsrelationer	2	Undersøgelser og publikationer	14
Nyt fra DANSKE ÆLDRE RÅD	3	Nyt fra ministerier og styrelser	15
Konferencerapport: Alder ingen hindring	5-13	Temadage og konferencer	16

Ældrerådernes indflydelse, synlighed og samarbejdsrelationer

I foråret 2009 sendte DANSKE ÆLDRE RÅD spørgeskemaer ud i samtlige 98 kommuner. Skemaerne blev besvaret af formænd for ældreråd, de forvaltningsmedarbejdere, der i kommunen er tættest på ældrerådet samt af formænd for det politiske udvalg, der oftest sender sager i høring ved ældrerådet.

Resultaterne fra spørgeskemaerne indgår som en del af en større undersøgelse af DANSKE ÆLDRE RÅDs projekt "Ældrerådsnetværk og Ældrerådsrådgivning", der er finansieret af satspuljemidler. Projektet slutter med udgangen af 2010.

Ældrerådernes høringsret og indflydelse

Resultaterne fra undersøgelsen viste bl.a., at ældrerådsformændene overordnet mener, at ældrerådernes høringsret bliver fulgt. Forvaltningsmedarbejdernes og politikernes svar er endnu mere positive – kun ganske få indenfor hver gruppe mener ikke, at ældrerådernes svar for det meste bliver fulgt. Ældrerådsformændene er de mest kritiske i forhold til om ældrerådene deltager tidligt i de kommunale beslutningsprocesser – flere mener, at det kun sker i ringe omfang. Forvaltningsmedarbejderne er lidt mere positive. Kun 1 ud af 20 politikere mener, at ældrerådene kun deltager i ringe omfang eller slet ikke.

Mange ældrerådsformænd mener, at ældrerådet ikke har indflydelse eller kun har lidt indflydelse på de politi-

ske udvalgs beslutninger. Næsten ingen af politikerne er enige i den betragtning, og forvaltningsmedarbejderne er også mere optimistiske i deres vurdering af ældrerådernes indflydelse.

Ældrerådernes synlighed og kontakter

Ældrerådene er mere kendte i kommunalbestyrelsen og ved kommunens forvaltning, end ældrerådsformændene tror. De fleste politikere mener, at ældrerådene er godt kendt både af politikere og forvaltning, og mere end halvdelen af forvaltningsmedarbejderne er enige. Godt halvdelen af ældrerådsformændene har samme mening. Blandt ældrerådsformænd, forvaltningsmedarbejdere og politikere er der overvejende enighed om, at borgere over 60 år i nogen grad eller i høj grad kender til ældrerådet, mens alle kommunens borgere kun i ringe eller nogen grad kender til ældrerådet.

Langt de fleste ældreråd gør noget aktivt for at skabe synlighed omkring ældrerådsarbejdet, og de skaber kontakter. Især inviteres kommunale embedsmænd med til ældrerådsmøder, desuden holdes møder på institutioner, plejecentre o.lign, og der afholdes borgermøder. Langt de fleste ældrerådsformænd angiver, at ældrerådet samarbejder med et bruger-/pårørenderåd, de fleste samarbejder tillige med handicapråd og andre samarbejder med frivilligråd, lokalråd mv.

Ca. halvdelen af de adspurgte mener, at lokalpressen i nogen grad viser interesse for ældrerådets arbejde. Der er stor enighed om, at uformel kontakt mellem politikere/forvaltning og ældreråd har positiv betydning for ældrerådernes gennemslagskraft.

Ældrerådernes samarbejdsrelationer

Der var enighed om, at kommunalbestyrelsen kan forbedre samarbejdet med ældrerådene ved at lægge vægt på at indgå i dialog med ældrerådet og ved at inddrage ældrerådet tidligt i relevante projekter/initiativer. Interessant er det, at både ældrerådsformænd og forvaltningsmedarbejdere desuden lægger vægt på, at kommunalbestyrelsen skal være opmærksom på, at ældrerådet skal høres i alle sager, der vedrører kommunens ældre. Her lægger politikerne i stedet vægt på, at kommunalbestyrelsen skal være modtagelig over for og reagere på ældrerådernes forslag.

Ældrerådene kan forbedre samarbejdet med kommunalbestyrelsen ved at være mere proaktive. Det mener både politikere og ældrerådsformænd. Ligeledes lægger forvaltningsmedarbejderne vægt på, at ældrerådene skal kunne mestre at være medspillere og ikke kun modspillere til kommunalbestyrelsen.

I samarbejdet mellem forvaltning og ældreråd mener både forvaltningsmedarbejdere og ældrerådsformænd, at forvaltningen kan udvikle samarbejdet ved at sørge for, at ældrerådet bliver inddraget tidligt, og ved at være opmærksom på at ældrerådet skal høres i alle sager, der vedrører kommunens ældre. Ældrerådsformændene lægger desuden vægt på, at forvaltningen skal være modtagelig over for og reagere på ældrerådets kritik, mens forvaltningsmedarbejderne mener, det er en vigtig opgave for forvaltningen at klæde ældrerådet bedre på.

Ældrerådene skal være opmærksomme på, at forvaltningen ikke har uendelige ressourcer til at servicere ældrerådene, mener både forvaltningsmedarbejdere og ældrerådsformænd.

DANSKE ÆLDRE RÅD'S aktiviteter

En række spørgsmål i undersøgelsen handlede om de aktiviteter, der indgår i DANSKE ÆLDRE RÅD'S satspulje-projekt: Telefonisk og internetbaseret medlemsrådgivning, nyhedsbreve, etablering af fagbaserede elektroniske netværk og internetkonferencer samt temadage og konferencer. Ældrerådsformændene og forvaltningsmedarbejderne blev spurgt til projektets aktiviteter, der overordnet blev bedømt positivt. Undersøgelsen

viste ikke et entydigt billede af, hvilke aktiviteter der bør ned- eller opjusteres i projektet. Et gennemgående forslag til nye aktiviteter fra ældrerådsformændene er ønsket om mere information om lovgivning. DANSKE ÆLDRE RÅD'S sekretariat har efter undersøgelsens afslutning ansat en medarbejder med juridisk baggrund. Syv ud af ti ældrerådsformænd angiver, at deres ældreråd har været inspireret til at tage initiativer på foranledning af DANSKE ÆLDRE RÅD'S

aktiviteter. Initiativerne omfatter henvendelser til politikere og/eller til forvaltning, debatarrangementer, møder med politikere/forvaltning og andre organisationer, hørings svar samt henvendelser til presse.

Over halvdelen af ældrerådsformændene mener, at ældrerådet i dag er mere proaktivt end for to år siden. Næsten halvdelen af forvaltningsmedarbejderne og politikerne er enige i den betragtning.

Nyt fra DANSKE ÆLDRE RÅD

Nyt fra DANSKE ÆLDRE RÅD'S bestyrelse

Bestyrelsen holdt d. 24.-25. september bestyrelsesseminar.

Et ad-hocudvalg havde udarbejdet et inspirationspapir om, hvad ældrerådet kan overveje ved forslag til vedtægt og forretningsorden for klageråd. Bestyrelsen godkendte inspirationspapiret med enkelte tilføjelser og rettelser. Materialet lægges snarest på DANSKE ÆLDRE RÅD'S hjemmeside.

Et andet ad-hocudvalgs politikpapir om central eller decentral styring blev godkendt af bestyrelsen. Papiret er blevet sendt til ældrerådene pr. mail og kan ses på hjemmesiden, Kun for medlemmer (bruger: 2007, password: medlem), E-mail-service.

Et ældreråd havde henvendt sig til bestyrelsen, da Danske Regioner er i forhandlinger om en udvidelse af personkredsen, der kan modtage tilskud til depressionsbehandling. I dag kan 18 - 37-årige få tilskud, og der

forhandles om en udvidelse for de 38 - 65-årige. Ældrerådet undrede sig over den aldersmæssige afgrænsning, og bestyrelsen besluttede at rette henvendelse til Danske Regioner. Danske Regioner har svaret, at de ønsker tilskudsordningen udvidet til folk i alle aldre, hurtigst muligt. Bestyrelsen besluttede at rette henvendelse til Kulturministeriet angående antennebetaling i plejeboliger, se omtale af sagen nedenfor.

D. 6. oktober løftedes sløret for regeringens afbureaukratiseringsplan med otte forslag på ældreområdet. Forslagene er bl.a., at klagerådene skal nedlægges, og at bruger- og pårørenderåd på plejecentre samt ældreråd skal være frivillige at oprette for kommunalbestyrelsen. På denne baggrund holdt bestyrelsen ekstraordinært møde onsdag d. 21. oktober. Før mødet havde bestyrelsen udsendt en pressemeddelelse og for-

mulerede på mødet en udtalelse, der blev udsendt som pressemeddelelse. Flere af bestyrelsens medlemmer har taget kontakt til folketingspolitikere i regionen og spurgt til deres partis holdning til regeringens udspil om at gøre det frivilligt for kommunerne at oprette ældreråd – og opfordrer alle ældre/seniorrådsmedlemmer til at gøre det samme. Bestyrelsen vedtog en strategi- og handleplan for DANSKE ÆLDRE RÅD i forhold til regeringens udspil med følgende elementer:

- Møde med indenrigs- og socialminister Karen Ellemann
- Møde med socialpolitiske ordførere for alle partier
- Møde med formænd for øvrige ældreorganisationer

Ved redaktionens slutning er de fleste af møderne enten afholdt eller aftalt i den nærmeste fremtid.

Beboere på plejecentre tvinges til antennebidrag

Et flertal af de politiske partiers medieordførere ønsker at ophæve det tvungne medlemskab af antenneforeningerne. Det vil komme mange beboere på plejecentrene til gavn. Det virker stødende på mange, at

beboere, som ikke ønsker at se fjernsyn, alligevel bliver tvunget til at betale bidrag til antenneforeningen sammen med huslejen. Derfor håber bestyrelsen, at medieordførerne holder ord og dropper tilslutningspligten. I Hjørring har ældrerådet udvirket, at nyindflyttede beboere i institu-

tioner med stikledningsinstallationer, som nyere bygninger har, kan vente i 30 dage med at beslutte, om de vil være tilsluttet en fællesantenne.

Pressemeddelelser

DANSKE ÆLDRE RÅD udsendte i oktober to pressemeddelelser, "Afbureaukratiseringsplan afskaffer pligt til dialog mellem kommunalbestyrelser og ældre borgere" og "Demokrati på udsalg", om

Regeringens afbureaukratiseringsplan "Mere tid til velfærd", der bl.a. indeholder forslag om at gøre ældrerådene frivillige.

Læs pressemeddelelserne på DANSKE ÆLDRE RÅD hjemmeside, www.danske-aeldreraad.dk, Politik og holdninger, Pressemeddelelser

Ældrerådene markerede d. 1. oktober – FN's internationale ældredag

Ældrerådene satte fokus på lokal ældrepolitik og ældres vilkår i en del af landets kommuner. Fra Helsingør til Hjørring og fra Ringkøbing-Skjern til Roskilde samledes ældre borgere til debattmøder, foredrag, konferencer, messer mv. Ældrepolitik er et højaktuelt debattemne op til de kommende kommunalvalg d. 17. november.

På DANSKE ÆLDRE RÅDs hjemmeside findes en liste med de forskellige arrangementer, sekretariatet har kendskab til, bl.a.: Køge ældreråd markerede FN's ældredag i samarbejde med Socialudvalget i Køge kommune.

Hovedtalen blev holdt af tidligere amtsborgmester i Vejle amt, Erling Tiedemann, som også har været formand for Etisk Råd. Ældrerådet i Norddjurs holdt offentligt møde med kommunalpolitikkerne, hvor emnet var demenspolitik og træningsområdet. Sorø ældreråd holdt en ældremesse med stande fra kommunen, boligselskaber og bofællesskaber.

Listen med arrangementer kan inspirere andre ældreråd til arrangementer.

Ældredagen udspringer af konceptet om et samfund for alle aldre og tog sin form under FN's topmøde for social udvikling i København i 1995. Målet er, at skabe et vel-fungerende samfund ved at tilstræbe, at alle spiller en aktiv rolle. Ældreråd og ældreorganisationer i kommunerne markerer i samarbejde FN's Internationale Ældredag. Tema for 1. oktober 2009 var "Mod et samfund for alle aldre" (Towards a Society for All Ages). Årets tema markerede 10 års jubilæum for FN's internationale ældredag, der havde samme titel.

Læs mere om ældredagen på DANSKE ÆLDRE RÅDs hjemmeside www.danske-aeldreraad.dk, Projekter, 1. oktober

Ældredag på Fuglsøcentret ved Ældrerådet og Frivillighedsrådet i Syddjurs kommune, samt AOF Djursland

Konferencerapport: Alder ingen hindring

Der var et flot fremmøde til DANSKE ÆLDRERÅDs konference "Alder ingen hindring – kan kommunal service, sundhedsydelser og frivillig indsats på ældreområdet gå op i en højere enhed?", hvor ca. 230 ældrerådsmedlemmer, politikere og medlemmer af ældreorganisationer deltog tirsdag d. 27. oktober. Konferencen fandt sted i Vingstedcentret, Vejle og satte fokus på fremtidens service for ældre borgere.

Er alder ingen hindring?

Første oplægsholder var en veloplagt Kaare Christensen, som er professor, dr. med. og leder af Dansk Center for Aldringsforskning på Syddansk Universitet. Han indledte sit oplæg med at oplyse, at aldersforskning tidligere var et område med meget lav forskningsprioritering, både generelt og indenfor det samfunds- og sundhedsvidenskabelige felt. Det har ændret sig – ikke mindst fordi politikerne er blevet opmærksomme på den demografiske udvikling. En udvikling, der peger på, at 1/3 af Danmarks befolkning vil være over 60 år i 2050. Politikerne har opfundet slogans som "den ældre borger som ressource". Kaare Christensen

indvendte, at det ikke bare kan besluttes, at den ældre borger er en ressource, og at de, der bliver ældre i fremtiden, er mere ressourcestærke, end de der er ældre i dag – her er biologien helt afgørende. Han forklarede, at politikerne har et forklaringsproblem, hvis f.eks. hans generation som 70-årige ikke er bedre ressourcemæssigt end de 70-årige i dag.

Kaare Christensen fremviste en kurve over hvilke lande, der har rekord i middellevetid. Kurven viste, at rekorden hele tiden bliver slået. Danmark havde ingen fremskridt i en lang række år, men nu er middellevetiden begyndt at stige i samme tempo som i de øvrige lande, vi sammenligner os

med. Spørgsmålet er, hvor længe det kan blive ved med at gå? Fremgangen kan ikke forlænges i det uendelige, men det ser ikke ud til, at den er ved at stoppe. Da børnedødeligheden næsten ikke kan reduceres yderligere, sker fremgangen ved, at ældre mennesker bliver endnu ældre.

Et andet spørgsmål i forbindelse med den stadigt stigende middellevetid er, hvad der spiller ind – er det nutiden, der tæller, eller skyldes stigningen, at ældre med tiden har fået et bedre liv og bedre livsvilkår end tidligere? Et studie fra Tyskland giver et bud på et svar: Da det tidligere Øst- og Vesttyskland blev slået sammen, var der tydelig forskel i de to landes middel-

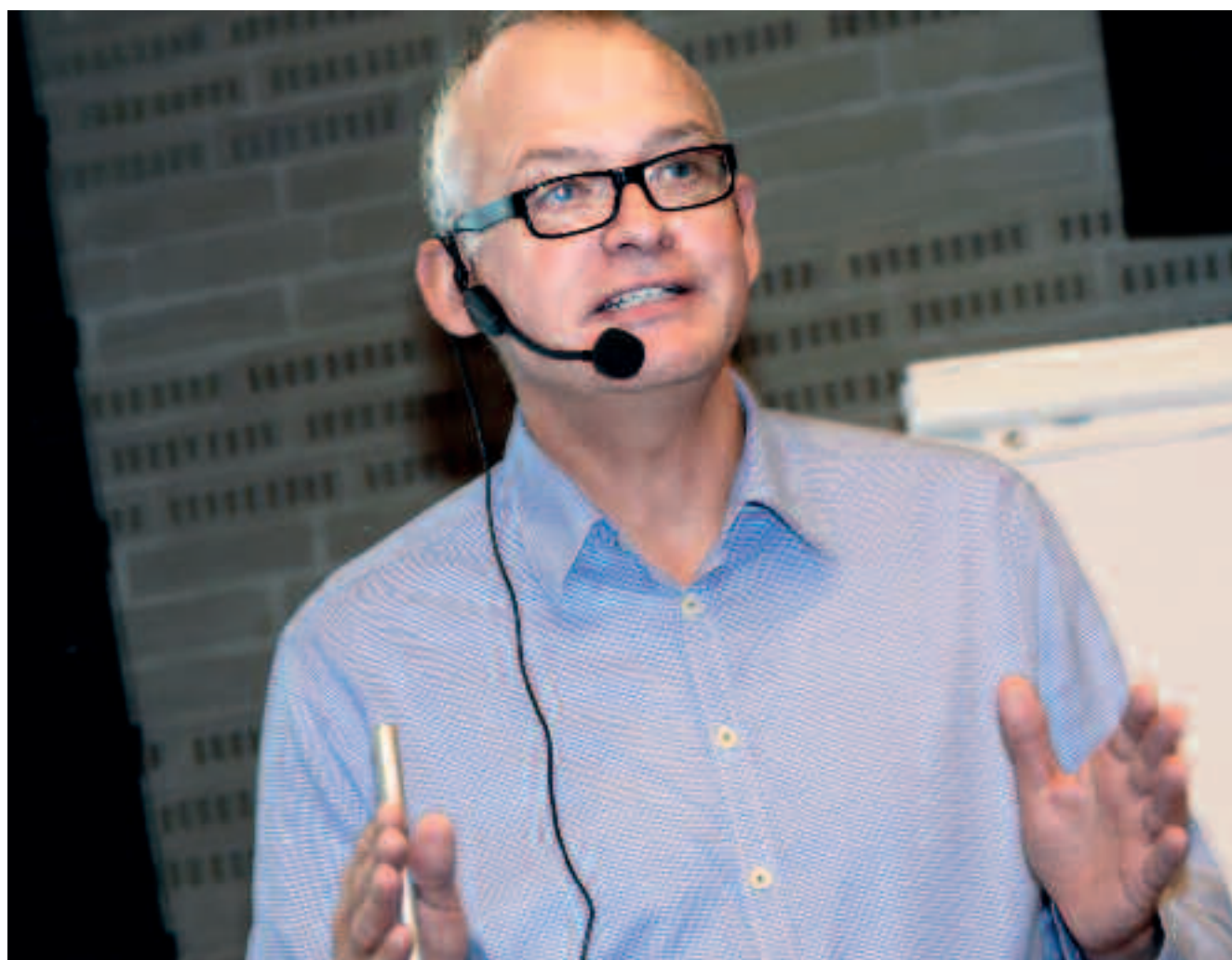
levetid – I Vesttyskland var den meget højere end i Østtyskland. Efter sammenlægnen faldt dødeligheden for de ældste østtyskere i løbet af ganske kort tid.

Næste spørgsmål er, om det er gode år, der lægges til livet? Kaare Christensen sagde, at spørgsmålet er nemt at undersøge, men svaret er kompliceret. I den danske befolkning er den hurtigst voksende befolkningsgruppe de 100-årige på grund af faldet i ældredødeligheden. Tidligere var den kyniske indstilling i medicinerdenen, at meget gamle mennesker ikke skulle behandles – det kunne ikke nytte, da de alligevel ville få en demens sygdom, men gruppen af 100-årige er ikke mere omkostningskrævende end gruppen af 93-årige. Overordnet ser det ud til, at livet har færre dårlige år i dag end tidligere, selvom flere tidligere rammes af sygdomme. Kaare Christensen begrundede dette med, at mennesker diagnosticeres tidligere. Ved tid-

lig diagnose sættes der hurtigere ind med behandling, hvorved funktionsnedsættelser udskydes. Funktionsniveauet er afgørende for den enkeltes livskvalitet og aldring. Samtidig tyder det også på, at mennesker justerer deres forventninger til tilværelsen efter alder. Det kan forklare, hvorfor der ikke er stor forskel på 40-årige og 80-årige, når de spørges om deres tilfredshed med tilværelsen.

En vigtig pointe overses ofte i diskussionen om alder og middellevetid: Mænds middellevetid er slet ikke steget i samme tempo som kvinders. Forskellen mellem kønnene på dette område giver ingen mening, da kvinder er mest udsatte i deres levetid. Mænd er slet ikke igennem de samme fysiske omvæltninger. Hvordan kan det være? Kaare Christensen er bange for, at et andet spørgsmål ligger snublende nær i folks bevidsthed: Måske er mænd selv ude om det? I virkeligheden er der flere forklaringer på, hvorfor mænd har højere døde-

lighed end kvinder. En af forklaringerne er, at kvinder er bedre til at opsøge praktiserende læger, mens mænd undlader at blive undersøgt, og derfor hyppigere ender på hospitalet. For en evolutionsbiolog giver det mening – eller det gjorde det i hvert fald for 5000 år siden, hvor de andre i flokken ikke måtte opdage, hvis hannen var svag, da de så ville forsøge at tage hans plads. I dag er det bare upraktisk. Mænd er mere tilbøjelige til risikoadfærd; deres tilgang til livet er generelt mere ubekymret end kvinders. Men mænd er kun delvis selv ude om det: I studier af munke og nonner, som lever en ensformig tilværelse uden risikoadfærd, falder forskellen i dødelighed til det halve. Så halvdelen af dødeligheden kan forklares af biologi, mens den anden halvdel er miljø. Kaare Christensen konkluderede, at det er levevilkår, der påvirker aldersudviklingen, og at det er gode år, der lægges til livet.

Seminar A: Længst muligt i eget liv
Seminar omhandlede udskydelse af aldersbetinget svækkelse. Rehabiliteringschef og projektleder i Fredericia kommune, Louise T. Christensen, indledte med en opridsning af de vilkår, som kommunerne står overfor: Der er mangel på arbejdskraft i ældreplejen, og rekrutteringen er svær. Der kommer ikke flere penge til at løse kommunens opgaver. Der kommer flere ældre, og dermed flere med kroniske sygdomme. Indlagte på sygehuse udskrives tidligere og er dermed mere plejkrævende.

Projektet "Længst muligt i eget liv" består af fem delprojekter, og hér har Fredericia kommune forsøgt at udvikle sig ud af udfordringerne. Det har man gjort gennem skabelsen af "et nyt møde mellem borger og kommune om rehabilitering", hvor fokus ligger på forebyggelse, tidlig opsporing, tidlig indsats, træning samt pleje og omsorg.

I delprojektet om hverdagsrehabilitering sørger et specialiseret visitationshold for – sammen med borgeren –, at et ønske om f.eks. hjælp til pleje og rengøring i stedet kan ændres til en intensiv træningsperiode, der sætter borgeren i stand til at klare opgaverne selv. Tidlig opsporing og forebyggelse af akut sygdom er et andet delprojekt, hvor fokus ligger på, at kommunens ansatte bemærker og

reagerer på "hverdagsindikatorer", som peger på, at borgerens situation er ændret, f.eks. visnede potteplanter. Gennem opfølgende hjemmebesøg hos borgere, der er udskrevet fra sygehuset, er det tredje delprojekts mål at forebygge genindlæggelser. Inddragelse og brug af ny teknologi på alle fronter er endnu et delprojekt, som skal sikre borgere et bedre og længere liv. Der er tale om sensor-teknologi, som understøtter funktionsevnen, medicinadministration f.eks. gennem påmindelser pr. sms eller mail og hjemmegymnastik ved brug af Wii-programmer.

Endelig har kommunen startet senior-kurser med sundhedsoplysning for borgere over 65 år. Hér er der fokus på, hvad borgeren selv kan gøre, og af de første 1.000 borgere, der deltog i kurserne, svarede 94 %, at de var relevante for deres hverdag, og at de havde nytte af kurserne.

Som svar på spørgsmål i den efterfølgende livlige debat svarede Louise Christensen blandt andet, at medarbejderne i projektet havde fokus på at rehabiliterer borgeren frem for at tælle minutterne. Det blev også oplyst, at Fredericia kommune afholder temadage om projektet, og at der snart oprettes en hjemmeside, der indeholder oplysninger og resultater fra projektet.

Seminar B: Tandpleje for ældre borgere

Kirsten Christensen er tandlæge og medlem af Frederiksberg ælde- råds. Hendes seminar var et engageret og medrivende indlæg i debatten om tandpleje hos gamle mennesker. "Når vi flytter på plejehjem, bliver tand-sættet ofte nedbrudt på mindre end ét år", lød indgangsvinklen. Derefter fulgte en række grimme billeder af ubrugelige tænder.

Kirsten Christensen gav efterfølgende praktiske oplysninger og indtrængende anvisninger om, hvor vigtigt det er at holde tænderne rene – meget rene. God tandbørstning er essentiel. Hele vejen rundt om tanden! Og husk altid at bruge fluor i tandpastaen!

Omsorgstandpleje er for borgere, som ikke selv kan komme til en tandlægeklinik. Den kræver visitation, men ordningen fungerer meget forskelligt i kommunerne. Kirsten Christensen kom med en opfordring til alle ælde- råds, om at holde øje med, hvordan deres kommune opfylder kravene til omsorgstandpleje. De små kommuner er dårligere på dette område end de store, forklarede hun og opfordrede ælde- rådsene til at undersøge, hvad der er sat af i budgettet til ordningen. Flere gode råd: Få det kommunale tilsyn med pleje- centre til at spørge lederne om, hvordan ordningen praktiseres på institu-

tionen. Husk også de "aleneboende", som man kan få kontakt med gennem de forebyggende hjemmebesøg.

Kirsten Christensen slog til lyd for indretning af tandklinik på de nye plejecentre eller anskaffelse af en "tandbus", som kan bruges både til børn og til gamle. Det er ikke rimeligt, at tandplejerne f.eks. skal sidde på patientens hovedpude og behandle tænder. Snak evt. med arbejdstilsynet. Problemet med en ordentlig mundhygiejne er, at både personale og borger oplever mundhulen som noget yderst privat, som borgeren helst ikke vil have fremmede til at rode med.

Seminar C: Kontrolfri zone

Helle Rasmussen, fuldmægtig i Århus Kommune, er projektleder for projekt "Kontrolfri Zone". Projektet er forankret i afdelingen for Sundhed og Omsorg i Århus kommune, og er opstået fra ønsket om at få mærkbare ændringer på områder, der giver større arbejdsglæde og mere tid til borgerne på kerneydelserne. Ud fra en betragtning om, at bureaukrati opstår på grund af ledelsesformen, og at det for øjeblikket betyder, at fagligheden og tilliden til medarbejderne svigtes, har kommunen indsamlet medarbejdernes forslag til forenklinger af dokumentation og kon-

trol. De indsamlede forslag er vurderet, og 40 af forslagene er sat i kraft. Femten andre forslag har dannet baggrund for ansøgninger til ministeriet om brug af udfordringsretten, men der er endnu ikke modtaget svar - udfordringsretten giver mulighed for at søge dispensation fra lovgivningen til at igangsætte forsøg, der afprøver alternative veje til at løse opgaver. De resterende forslag har fået en forklaring på, hvorfor proceduren bør opretholdes.

En gennemgående pointe i Helle Rasmussens oplæg var, at hvis et krav om dokumentation eller kontrol ikke kan forklares, så kan det ikke forsvares. Det har været den bærende idé i projektet, hvor man dog også har lært, at en kontrolkultur er svær at ændre på kort tid, og at opbakning fra en meget stærk og modig ledelse er nødvendig. En af de væsentlige interne forenklinger, er at registrering, af komme- og gåtider i hjemmeplejen på PDA'en, er afskaffet. I stedet udvælges enkelte områder til en stikprøvekontrol i to-tre uger om året. Således belastes alle ansatte ikke med en mængde dokumentation og kontrol, men kun få ansatte og kun i kort tid, så gennemsnit stadig hviler på troværdige optællinger. Sundhed og Omsorgsafdelingen har valgt at sikre uvildigheden gennem brug af et konsulentfirma til at fore-

stå stikprøvekontrollen. Afsluttende nævnte Helle Rasmussen, at nye centrale krav til dokumentation, nemlig "Registrering af utilsigtede hændelser" og "Den Danske Kvalitetsmodel", kan true den nye kultur og de resultater, som er opnået i Århus. Resultater og forenklingsforslag kan læses på www.kontrolfri.dk

Seminar D: Embedslægens tilsyn

Henrik Trykker er ledende embedslæge ved Embedslægeinstitutionen Midtjylland. På seminaret fortalte han om embedslægens plejehjemstilsyn, som har været lovpligtigt siden 2002. Tilsynene gennemføres af enten embedslæger eller sygeplejekonsulenter, og er geografisk opdelt efter de fem regioner. Tilsynet dækker blandt andet instrukser, medicin-håndtering, sygeplejefaglige optegnelser, hygiejne og ernæring og fokuserer udelukkende på det sundhedsfaglige – dog påtales andre fejl og mangler, hvis de er grelle.

Tilsynet bliver gennemført ved interview med leder, personale og beboere, gennemgang af sygeplejefaglige optegnelser for mindst tre beboere og ved medicingennemgang. Et tilsyn varer mellem 2 ½ og 4 timer, hvoraf halvanden time går med interviews. En landsopgørelse fra 2008 viste, at der var fejl og mangler af ikke sund-

hedsfaglig alvorlig karakter på 90 % af landets plejehjem, og alvorlige fejl og mangler på 4 %. Henrik Trykker understregede, at embedslægerne altid vil kunne finde nogle småfejl. Opfølgningen på fejl og mangler afhænger af sværhedsgraden: Hvis det er i småtingsafdelingen, følges der op på, om fejlen er blevet rettet ved næste års embedslægetilsyn. Hvis det er en alvorlig fejl eller mangel, udformes en handleplan, og der bliver gennemført et uvarslet genbesøg. Ved meget kritisable forhold kontaktes kommunen umiddelbart. En seminardeltager beklagede, at ælde­rerådet ikke modtager rapporter fra genbesøg ved alvorlige fejl og mangler. Henrik Trykker mente, det var en god pointe, som var værd at overveje. Henrik Trykker vil også viderebringe en seminardeltagers forslag om, at embedslægerne på tilsyn

skal være opmærksomme på, om der er skrevet livstestamente.

En seminardeltager spurgte Henrik Trykker om, hvad embedslægeinstitutionen gør, når deres påbud ikke bliver overholdt. Han svarede, at det eneste embedslægeinstitutionen kan gøre, er at komme med anbefalinger – det er kun kommunen, der kan gribe ind. Henrik Trykker har erfaring for, at det ofte er op til ledelsen på det enkelte plejehjem, om der bliver rettet op på fejl og mangler. Det er klart, at det er irriterende, når de samme fejl og mangler af mindre væsentlig karakter gentages. Det bevirker, at de i rapporten fremover klassificeres som alvorlige fejl og mangler. En seminardeltager opfordrede ælde­rerådsmedlemmer til at påtale gentagne fejl og mangler over for kommunen – ælde­rerådene har indflydelse på området.

Seminar E: 'Traditionel' frivillighed versus kommunal frivillighed
Dorthe Nørregaard Gotthardsen, konsulent ved Center for Frivilligt Socialt Arbejde, startede seminaret med at definere forskellen på 'traditionel' og kommunal frivillighed: 'Traditionel' frivillighed er, når man er frivillig i en selvstændig forening. Denne forening kan godt have et samarbejde med en kommunal institution. Kommunal frivillighed er, når man er frivillig direkte under en kommunal institution – uafhængig af en selvstændig forening.

Dorthe Nørregaard Gotthardsen er skeptisk i forhold til kommunal frivillighed, men gav også udtryk for, at der kan være flere positive aspekter. Kommunal frivillighed giver bl.a. mulighed for at udvide tilbuddene i den kommunale institution og borge-

ren et andet tilbud, der er præget af menneskelig kontakt, tid, aktivitet og nærhed. Den frivillige kan også opleve fordele derved, f.eks. at der er en nem og uformel adgang til opgaven. Disse fordele kan også opnås ved at være frivillig i en forening. Dorthe Nørregaard Gotthardsen understreger, at kommunal frivillighed fungerer godt, så længe der ikke opstår problemer eller uenigheder.

Desværre er der flere risici for, at det kan gå galt, f.eks. kan der nemt opstå uenigheder i forhold til, hvad den frivillige skal lave, og hvem der bestemmer, hvad den frivillige skal lave. Der kan opstå 'opgaveglidning', hvor den frivillige kommer til at påtage sig opgaver, som egentlig hører under

medarbejderne. Den frivillige, som ikke er medlem af en forening, står som oftest alene med sin utilfredshed. Hvis den frivillige var foreningsmedlem, kunne foreningen agere vagthund og kritisk stemme ved uoverensstemmelser.

Andre ulemper ved kommunal frivillighed frem for 'traditionel' frivillighed er, at kommunal frivillighed altid betyder træk i efterløn eller dagpenge. Forsikringsforholdene er heller ikke altid i orden, f.eks. hvis den frivillige kommer til at slå brillerne af en plejehjemsbeboer. Der er ingen skattefri godtgørelse for kørsel, rejser i forbindelse med kurser eller brug af telefon. Oftest kan der heller ikke søges om § 18-midler. De frivillige foreninger vil meget gerne samarbejde med kommunerne. Små

foreninger kan finde god støtte i Frivilligcentre, som kan etablere samarbejde og aftaler mellem kommuner og de frivillige foreninger. Flere deltagere på seminaret nævnte, at det er meget problematisk, når kommuner vælger at bruge frivillige som en erstatning for ansatte medarbejdere. Denne problematik gælder både kommunal og 'traditionel' frivillighed. Dette praktiseres især på aktivitetscentre, hvor nogle udelukkende baseres på frivillig arbejdskraft. En deltager pointerede, at det er vigtigt i denne sammenhæng at skelne mellem den service, der er lovpligtig for kommunen at tilbyde, og den der ikke er det: Det at have aktivitetscentre er ikke et lovgivningsmæssigt krav men et tilbud.

Dorthe Nørregaard Gotthardsen afsluttede seminaret med at understrege, at idéen om, at frivillige er gratis arbejdskraft, er helt forkert - det koster anerkendelse, påskønnelse og nærvær. Ældrerådene har en vigtig rolle i at diskutere former for frivillighed, give udspil og medspil til kommunerne og prøve at tænke fremad.

Seminar F: Ældre med anden etnisk baggrund i hjemmeplejen og på plejehjem

Ahmet Demir er selvstændig socialkonsulent, tyrkisk kurder og arbejder med "søde" drenge af alle etniciteter. På seminaret satte han fokus på en kommende opgave for ældrerådene: Hvordan vil ældrerådene medvirke til, at kommunerne bliver opmærksomme på de særlige problemer, som kan opstå i forbindelse med ældre borgere med anden etnisk baggrund end dansk? Det er en fordom at tro, at fremmede fami-

liers børn tager sig mere af deres forældre, når de bliver gamle, end børn i familier der er etnisk danske. Tværtimod er situationen i disse familier faktisk den samme som i de fleste danske familier: De unge har ikke tid eller magter ikke at sørge for de gamle. Forskellen er bare, at de fleste danskere tror, at de "udenlandske" familier er sådan indrettet, at der er et andet socialt netværk end i danske familier, men det er en myte, fastslog Ahmet Demir.

Der var mange spørgsmål og udsagn fra seminardeltagerne. Flere forskellige problemstillinger blev drøftet, bl.a.:

- Nogle ældre borgere vil ikke have hjemmepleje, hvis de risikerer at medarbejderen er mand, "for han skal ikke røre min kone". Mange mente, det i stedet var et spørgsmål om køn. Ahmet Demir mente, at de, der er født efter 1960, har en anden – mere åben – indstilling.

- Mange med fremmed herkomst bliver ensomme som ældre, fordi sproget er et problem, og det er værst for kvinderne. Tosproget personale i hjemmeplejen kan derfor være en god ide.
- Skal vi have etniske plejehjem eller andre specialindretninger?
- Der blev anbefalet dialog med integrationsrådet i kommunerne.

I den efterfølgende diskussion efterlyste deltagere forslag til konkrete handlemuligheder for ældrerådene, uden at oplagte og umiddelbart anvendelige ideer blev anvist. Desuden var der mange fortællinger fra deltagernes hjemkommune. Seminaret var præget af en god og livlig diskussion.

En psykiatri i verdensklasse – også for ældre borgere

Bent Normann Olsen er formand for Danske Regioners Social- og Psykiatriudvalg og tillige regionsrådsmedlem i Region Sjælland. Hans hovedoplæg omhandlede Danske Regioners visioner for psykiatrien i Danmark – også for ældre borgere.

I år har regionerne, der har ansvaret for at drive og udvikle den sygehus-baserede psykiatri, sat sig det mål, at Danmark skal have en psykiatri i verdensklasse, og Sundhedsministeren er

enig. For at opnå dette har regionerne udstukket otte visioner:

1. Vi vil øge danskernes viden om og forståelse for psykisk sygdom
2. Vi vil være bedre til at forebygge psykisk sygdom
3. Vi vil behandle alle med behov for psykiatrisk hjælp
4. Vi vil helbrede flere
5. Vi vil gøre psykiatrien mere tilgængelig
6. Vi vil mindske overdødeligheden blandt mennesker med psykisk sygdom

7. Vi vil have den nødvendige teknologi og velfungerende fysiske rammer
8. Vi vil have hænder nok og bruge dem bedst mulig.

Det næste skridt er, hvordan visionerne omsættes til virkelighed? Ud fra visionerne er forslag til 21 konkrete initiativer udarbejdet – nogle af dem kan føres ud i livet ved at ændre på strukturer og arbejds gange, andre ved at omprioritere midler og atter andre ved at ændre fokus. Langt de fleste initiativer kræver dog ekstra økonomi, der skal forhandles hjem via sats-puljen.

Psykiatri i verdensklasse betyder også, at der skal være mulighed for at behandle alle med et reelt behov samt højere kvalitet i den behandling, der gives.

Bent Normann Olsen fremhævede gruppen af personer, der har en psykiatrisk diagnose, men ikke en psykotisk lidelse. Det drejer sig om 7 – 800.000 borgere med angst eller depression, som ikke har relevante behandlingstilbud – tænk hvis så mange brækkede benet og ikke fik det sat sammen! Problemet er endnu mere omfangsrigt, da familie og andre også er ramt, når en borger har angst eller depression. Bent Normann Olsen mente, at måden at nå gruppen på er gennem styrket samarbejde mellem psykiatri og almen praksis samt sikring af en mere klar arbejdsdeling mellem de to. Dette kaldes også Shared Care. Praktiserende læger er omdrejningspunktet for denne indsats og skal

have undervisning og supervision fra psykiatere. Ældre psykisk syge vil opleve bedre behandling ved Shared Care.

18-37-årige med en let til moderat depression kan i dag blive henvist til privatpraktiserende psykolog med tilskud. Det er ikke en ordning, som Danske Regioner er stolte af, fordi aldersafgrænsningen er både diskriminerende og vilkårlig. I første omgang fik regionerne 20 mio. kr. til alle med moderate depressioner. De penge skulle række til gruppen af 18 - 37-årige. I virkeligheden blev det dobbelt så dyrt. Bent Normann Olsen slog fast, at Danske Regioner ønsker tilskudsordningen udvidet til folk i alle aldre, hurtigst muligt.

Hvad forventer næste generation sig af offentlig service, når de som ældre får brug for hjælp i hverdagen?

Jytte Madsen, formand for Faxe ældreråd og medlem af DANSKE ÆLDRE RÅD'S bestyrelse, holdt konferencens afsluttende oplæg. Hun fortalte om;

- hvad hun tror, kommende generationer forventer sig af offentlig service
- hvilken offentlig service hun selv

forventer, der eksisterer om 20 - 30 år

- hvad ældrerådene kan gøre for, at kommunal service, sundhedsydelser og frivillig indsats på ældreområdet går op i en højere enhed i fremtiden.

Jytte Madsen tror, at den nye gruppe ældre vil have andre krav, hvis de får brug for offentlig service, f.eks. vil de være mere opmærksomme på god kost, og kræve betydeligt større plejeboliger end dem vi har i dag. Nye ældre vil kræve bedre muligheder, så de slet ikke behøver at komme på plejehjem. De, der er unge i dag, er godt klar over, at de skal knokle hårdere, men forventer stadig service i alderdommen. De forventer, at de bliver sørget for – i så rigt et land må der være råd til at behandle alle ordentligt.

Jytte Madsen udtrykte bekymring for, om borgere i fremtiden kan forvente samme offentlige service som i dag: Konstant er der krisestemning, og hverken regeringen eller kommunerne har økonomiske ressourcer. Jytte Madsen tror derfor, at offentlig service vil blive yderligere beskåret. De frivillige kommer til at tage over, og

hattedamer – uden hatte – vil blive mere og mere almindelige. Jytte Madsen er overbevist om, at når politikere snakker så varmt for frivillig arbejdskraft, er det fordi, de øjner en chance for at spare penge. Hun mener, at det er positivt, at frivilligt arbejde holder mange raske ældre i sving – det er en kæmpe ressource – , men vi skal passe på, at de frivillige ikke bliver misbrugt. Politikere og ældreråd skal derfor være opmærksomme på at sætte grænser.

Ældrerådernes muligheder for at påvirke er mange. Jytte Madsen fastslog: "Vi skal være fremadrettede. Selvom nogle åbenbart synes, ældrerådene er en belastning, fordi vi skal høres, må vi bevise, at vi er 10 skridt foran politikerne. Ældrerådene ER en magtfaktor, og ikke en flok nikke-dukke". Hun opfordrede ældrerådsmedlemmer til at troppe op på de kommende valg møder i forbindelse med kommunalvalg og spørge politikerne om, hvad de vil, for ingen vil indrømme, at de vil skære ned på ældreområdet. Selvom DANSKE ÆLDRE RÅD repræsenterer ældrerådene godt, skal ældrerådene også markere sig lokalt. Det gør deres arbejde mere relevant for den enkelte borger. Ældrerådene skal huske at gøre opmærksomme på sig selv og tænke langsigtet – politikerne tænker kun på næste valgperiode.

Kirsten Feld, formand for DANSKE ÆLDRE RÅD, afsluttede konferencen med at takke oplægsholderne for de spændende oplæg og glædede sig over de inspirerende diskussioner. Hun ønskede deltagerne god tur hjem, og opfordrede ældrerådsmedlemmerne til lokalt at kæmpe for, at ældrerådene også fremover er lovfæstede og ikke frivillige, som foreslået i regeringens afbureaukratiseringsplan. DANSKE ÆLDRE RÅD'S bestyrelse er godt i gang med arbejdet, meddelte Kirsten Feld. Til sidst takkede hun bestyrelse og sekretariat for en god konference.

Konferencerapporten er skrevet på baggrund af referater fra DANSKE ÆLDRE RÅD'S bestyrelsesmedlemmer og sekretariatsmedarbejdere. Billederne er taget Maj Skibstrup.

Undersøgelser og publikationer

Brugertilfredshed blandt hjemmehjælpsmodtagere

For tredje år i træk viser den nationale brugertilfredshedsundersøgelse blandt hjemmehjælpsmodtagere, at tilfredsheden med den personlige og praktiske hjælp er høj. Resultatet er på niveau med de foregående undersøgelser fra 2007 og 2008. Den nationale brugertilfredshedsundersøgelse er en del af aftalen om dokumentation på ældreområdet fra 2006 og er gennemført for KL og Indenrigs- og Socialministeriet. Undersøgelsen er foretaget blandt 1.340 modtagere af personlig og praktisk hjælp, som enten modtager hjælpen i eget hjem eller i en plejebolig/på et plejehjem.

Årets tilfredshedsundersøgelse viser, at mellem 86 og 92 % af modtagerne af henholdsvis praktisk hjælp og personlig pleje er tilfredse eller meget tilfredse med kvaliteten af hjælpen. Også når det gælder tilfredsheden med stabilitet i hjælpen og antallet af hjælpere er resultatet på højde med de forrige undersøgelser – endda med en mindre tendens til øget til-

fredshed med antallet af hjælpere blandt modtagere af praktisk hjemmehjælp. "Jeg glæder mig over, at den nye undersøgelse atter bekræfter, at modtagerne af hjemmehjælp er meget tilfredse. Jeg hæfter mig også ved tilfredsheden med hjælpens stabilitet og ser undersøgelsen som et udtryk for både tryghed og trivsel blandt de ældre. Der skal lyde en stor ros til medarbejderne på området," siger indenrigs- og socialminister Karen Ellemann. I tilfredshedsundersøgelsen måles også deltagernes kendskab til fritvalgsordningerne på ældreområdet. Her tyder resultaterne på en mindre tilbagegang i kendskabet, på trods af at kommunerne er blevet opfordret til at oplyse på området.

Paradoksalt viser en anden undersøgelse, at den offentlige service generelt kritiseres af borgerne. Kun 36 % af danskerne bor i kommuner, hvor der blev skåret ned på serviceudgifterne mellem 2007 og 2008. Alligevel mener over halvdelen, at serviceniveauet er blevet sænket. Ifølge undersøgelsen har 34 % af

borgerne fået bedre kommunal service, men kun fire procent oplever det som sådan. Forskningschef Henrik Christoffersen fra Cepos, der står bag undersøgelsen, mener, at borgerne sætter lighedstegn mellem forandringer og forringelser.

Se tilfredshedsundersøgelsen på Indenrigs- og Socialministeriets hjemmeside www.ism.dk, Nyheder, Tilfredshed med hjemmehjælp fortsat i top (30.09.2009).

Undersøgelsen om den offentlige service findes på www.cepos.dk, Publikationer, Arbejdsrapporter, 22.10.09 Forskelle i opfattelsen af kommunale nedskæringer og velfærdskoalition (Perceived municipal cuts and the welfare coalition).

Kommunalvalget nærmer sig...

Og det gør ældrerådsvalgene også i mange kommuner. I Nyhedsmagasinet Danske Kommuner d. 28. september 2009 slog valgforsker Jørgen Elklit til lyd for, at ældrerådsvalgene afholdes samme dag som kommunalvalget.

Jørgen Elklit undersøgte i 2007 stemmeprocenten ved forskellige valgformer. Ældreråd, der havde valg samme dag som kommunalvalg, havde en gennemsnitlig valgdeltagelse på 64 %. Ved brevvalg faldt valgdeltagelsen til 41 %. På DANSKE ÆLDRE RÅDs hjemmeside er der mere information om undersøgelsen under punktet "Valg til ældreråd".

Der har allerede været gennemført ældrerådsvalg i flere kommuner i 2008 og 2009. DANSKE ÆLDRE RÅD har spurgt de ældreråd, der har afholdt valg, om stemmeprocenterne og har fået følgende svar:

Assens	54,1 % (2009)
Bornholm	57,8 % (2009)
Brønderslev	59,4 % (2009)
Esbjerg	37,0 % (2009)
Fredericia	51,0 % (2008)
Holstebro	54,7 % (2009)
Kalundborg	57,3 % (2009)
Kerteminde	56,3 % (2009)
Kolding	47,7 % (2009)
København	25,1 % (2008)
Lemvig	47,5 % (2009)
Lolland	49,4 % (2009)
Næstved	45,1 % (2009)

Ringsted	52,0 % (2009)
Svendborg	46,3 % (2009)
Tønder	43,0 % (2009)
Tårnby	9,0 % (2008)
Vallensbæk	37,8 % (2008)
Vejen	55,5 % (2009)

I slutningen af november samler DANSKE ÆLDRE RÅD op på valgene. Der sendes spørgeskema til de ældreråd, der har afholdt valg.

Læs mere om ældrerådsvalg på DANSKE ÆLDRE RÅDs hjemmeside www.danske-aeldreraad.dk, Valg til ældreråd.

Lang ventetid ved genoptræning og vedligeholdelsestræning

Gallupundersøgelsen "Kommunal Genoptræning af Ældre 2009" viser, at den reelle ventetid er længst, når det gælder genoptræning og vedligeholdelsestræning efter serviceloven og kortest efter sundhedsloven – i tre ud af fire kommuner må patienterne vente mere end en uge på genoptræning. I 2009 levede kun omkring 15 % af kommunerne op til anbefalingen på maksimalt en uges ventetid. I 2008 gjaldt det over dobbelt så mange. Samtidig er andelen af kommuner med en ventetid på tre til fire uger steget fra 10 til 34 %.

Den reelle ventetid på genoptræning efter sundhedsloven – altså efter udskrivning fra sygehus – er i 47 % af kommunerne længere end en uge. I 2008 var dette tilfældet i 30 % af kommunerne. For kommunal genoptræning og vedligeholdelsestræning, oplyser 35 % af kommunerne, at der er ventetid på tre uger eller mere på genoptræning efter serviceloven. Det er mere end en fordobling i forhold til 2008, hvor tallet var 17 %.

I over halvdelen af kommunerne er ventetiden tre uger eller mere på vedligeholdelsestræning efter serviceloven. Det tilsvarende tal i 2008 var 31 %.

79 % af kommunerne har en kvalitetsstandard for maksimal ventetid på genoptræning efter serviceloven. 79 % af disse kommuner overholder kvalitetsstandarden.

70 % af kommunerne har en kvalitetsstandard for maksimal ventetid på vedligeholdelsestræning efter serviceloven. 80 % af disse kommuner overholder kvalitetsstandarden.

Læs mere om undersøgelsen på www.aeldresagen.dk, Nyheder, 18-10-2009 Ventetider på genoptræning stiger voldsomt.

Nyt fra ministerier og styrelser

Multimedieskatten får konsekvenser for ældrerådsmedlemmer

Bestyrelsen i DANSKE ÆLDRE RÅD finder multimedieskatten meget lidt konstruktiv i forhold til forvaltningens, kommunernes, regionernes og statens ønske om øget digitalisering af kommunikationen med borgerne.

Har et medlem af ældrerådet af sin kommune fået stillet:

- IT-udstyr,
- telefon eller
- bredbåndsforbindelse til rådighed i sit private hjem, omfattes medlemmet af nye regler for beskatning af multimedier, jf. ligningsloven § 16.

Det enkelte ældrerådsmedlem beskattes af en personlig indtægt på 3.000 kr. årligt fra 2010 og fremefter. Det enkelte medlem skal selv ændre sin forskudsopgørelse inden årets udgang for at undgå restskat.

For at undgå multimedieskatten skal medlemmet inden dette års udgang:

- tilbagelevere det lånte IT-udstyr, og
- opsigse eventuelle abonnementer

IT-udstyr og telefon, der udelukkende benyttes og befinder sig på ældrerådets/klagerådets kontor, beskattes ikke.

Det juridiske grundlag: Persongruppen for beskatningen fremgår af

Ligningslovens § 16, stk. 1, der citeres nedenfor. Multimediebeskatningen vedrører også et folkevalgt råd, herunder medlemmer af ældreråd. Denne fortolkning er bekræftet telefonisk fra SKAT.

§ 16. Ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst medregnes tilskud til telefon uden for arbejdsstedet, jf. stk. 2, samt efter reglerne i stk. 3-13 vederlag i form af formuegoder af pengeværdi, sparet privatforbrug og værdien af helt eller delvis vederlagsfri benyttelse af andres formuegoder, jf. statskattelovens §§ 4-6, når tilskuddet eller godet modtages som led i et ansættelsesforhold eller som led i en aftale om ydelse af personligt arbejde i øvrigt. *Tilsvarende gælder personer, der er valgt til medlem af eller medhjælp for bestyrelser, udvalg, kommissioner, råd, nævn eller andre kollektive organer, herunder Folketinget, regionsråd og kommunalbestyrelser.*

Revideret vejledning vedr. sundhedskoordinationsudvalg og sundhedsaftaler

I begyndelsen af september har Sundhedsstyrelsen udsendt en revideret vejledning vedr. sundhedskoordinationsudvalg og sundhedsaftaler. Vejledningen skal danne grundlag for de sundhedsaftaler, som kommuner og regioner skal udarbejde i 2010, og

udbyder ministeriets reviderede bekendtgørelse.

Vejledningen findes på Sundhedsstyrelsens hjemmeside www.sst.dk, Nyhedscenter, Nyheder, 2009

Privat eller kommunal leverandør?

En ny opgørelse viser, at der i Danmark findes 231 private leverandører af praktisk hjælp til ældre, mod 84 kommunale leverandører af samme ydelse. Samme opgørelse viser, at der er 28 private leverandører af madservice til ældre, mod 52 kommunale. Angående personlig pleje i hverdagstimer findes 66 private og 85 kommunale leverandører. Personlig pleje på øvrige tider varetages af 57 private og 81 kommunale leverandører. Opgørelsen findes i Servicestyrelsens elektroniske nyhedsbrev "Sociale tal". Nyhedsbrevet indeholder korte og koncise historier fra det sociale område og er baseret på viden, som er produceret i Servicestyrelsen. Nyhedsbrevet er gratis og udsendes hver måned.

Se www.servicestyrelsen.dk nyhedsspalten i højre side nederst, Tilmeld nyhedsbrev

Temadage og konferencer

Temadage for ældrerådsformænd og nyvalgte ældrerådsmedlemmer på trapperne

I marts afholdes fem temadage for nyvalgte ældrerådsmedlemmer.

øst for Storebælt og én vest for Storebælt i februar-/marts måned.

Desuden udbydes to temadage for ældrerådsformænd med én temadag

Programmerne for temadagene udsendes primo januar.

NEDTÆLLING

(Pr. 6. november 2009)

Nu er der...

11 dage til d. 17. november 2009

hvor der er kommunalvalg og mindst 14 ældrerådsvalg.

De fleste ældreråd (76) holder valg i sidste kvartal af 2009, mindst 40 i november måned.

I alt afholdes ældrerådsvalg i 80 kommuner i 2009.

Jernbane Allé 54, 3. th.
2720 Vanløse

Tlf. 3877 0160

info@danske-aeldreraad.dk

www.danske-aeldreraad.dk

Nyhedsbrevet er udgivet af DANSKE ÆLDRERÅD

Oplag: 2.000

ISSN 1903-0495 (Papirform)

ISSN 1903-0509 (Online)

Næste nr.: December 2009

DANSKE ÆLDRERÅD

Formand Kirsten Feld

Tlf. 4632 1886 Mobil: 2056 7022

Næstformand Jens Erik Madsen

Tlf. 8648 1151 Mobil: 2161 0737

Ansvarshavende

Kirsten Feld

Redaktion

Marianne Lundsgaard

Lise Sørensen

Sekretariatet

Marianne Lundsgaard

Sekretariatsleder

ml@danske-aeldreraad.dk

Tlf. 3877 0162

Karin Kirchherr

Bogholder/kursussektretær

kk@danske-aeldreraad.dk

Tlf. 3877 0161

Lise Sørensen

Ældrepolitisk konsulent

ls@danske-aeldreraad.dk

Tlf. 3877 0164

Dorthe Neergaard

Ældrepolitisk konsulent

dn@danske-aeldreraad.dk

Tlf. 3877 0163

Louise Scheff Hansen

Studertermedhjælp

lsh@danske-aeldreraad.dk

Tlf. 3877 0167

Tryk

Kailow Graphic

DANSKE ÆLDRERÅDs aktiviteter, kalender 2009/2010

November

24. Bestyrelsesmøde

December

18. Sekretariatet holder ferielukket frem til d. 4. januar

Januar

6. FU-møde

20. Bestyrelsesmøde

Februar

24. FU-møde

Temadage for ældrerådsformænd (februar/marts)

Marts

11. Bestyrelsesmøde

Temadage for nyvalgte ældrerådsmedlemmer

April

7. FU-møde

26. Repræsentantskabsmøde

27. Ældrepolitisk konference

Maj

18. Konstituerende bestyrelsesmøde